

ПАМ'ЯТІ ФЕДОРА ОЛЕКСАНДРОВИЧА ЧМИЛЕНКА (1948 - 2016)

Колектив кафедри аналітичної хімії Дніпропетровського національного університету з глибоким сумом сповіщає, що 15 лютого 2016 року пішов із життя відомий учений, хімік-аналітик, доктор хімічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, відмінник освіти України, академік Академії наук вищої школи України, заслужений професор ДНУ Чмиленко Федір Олександрович.

22.06.1948 р. - 15.02.2016 р.
Ф.О. Чмиленко

Федір Олександрович Чмиленко народився 22 червня 1948 року в м. Дніпропетровськ. У 1966 році із золотою медаллю закінчив Дніпропетровську середню школу №79. У 1971 році з відзнакою закінчив хімічний факультет Дніпропетровського державного університету, у 1974 – аспірантуру цього ВУЗу з достроковим захистом кандидатської дисертації на тему «Застосування арсенатів для концентрування мікродомішок металів». З 1974 р. – асистент, з 1982 р. – доцент, з 1994 р. – завідувач кафедри аналітичної хімії Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, яку очолював до 1 квітня 2015 р. У 1997 році захистив докторську дисертацію зі спеціальності «Аналітична хімія» на тему: «Оптимізація аналітичного процесу інтенсифікацією пробопідготовки та посилення аналітичного сигналу», у 1998 році отримав учене звання професора.

Професор Ф.О. Чмиленко лауреат премії Міжнародного освітнього фонду ім. Ярослава Мудрого та нагрудного знака державного департаменту інтелектуальної власності МОН України «Творець», двічі Соросівський доцент, орденоносець Міжнародної академії авторів наукових відкриттів та винаходів Європейської академії природничих наук, нагороджений орденом «Золота корона» й дипломом за відкриття «Закономірний зв'язок між інтенсивністю потоку у-квантів випромінювання, що пройшли шар багатофазного матеріалу, і його фізико-хімічними характеристиками»

Чмиленко Ф.О. – автор і співавтор більш ніж 1000 наукових робіт, серед яких монографії, навчальні посібники, 12 з яких отримали гриф МОНУ, майже 70 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, 6 державних стандартів щодо аналізу харчової солі. Під його керівництвом захищено 17 кандидатських та 1 докторська дисертація.

У коло наукових інтересів провідного українського вченого-хіміка входили теорія аналітичного сигналу, встановлення закономірностей фізичної дії (ультразвукового, мікрохвильового випромінювання, плазми) на речовину задля цілеспрямованого керування поведінкою аналітичного сигналу та аналітичного процесу, аналітична хімія малих концентрацій і концентрування мікродомішок металів; фізичні і фізико-хімічні методи аналізу, модифікація органічних реагентів поліелектролітами; розробка тест-систем для контролю якості харчових продуктів та технологічних процесів. Ф.О. Чмиленко є співавтором методу аналізу «Сонолюмінісцентна спектроскопія».

Прикладні розробки Ф.О. Чмиленка захищені авторськими свідоцтвами СРСР та патентами України, присвячені питанням водопідготовки на підприємствах харчової та текстильної промисловості, розробці та впровадженню інгібіторів корозії та біокорозії для захисту системи технічного водопостачання електростанцій, газоочистці викидів ТЕС (відмічено срібною медаллю ВДНГ, 1976 р.). У співавторстві розроблено та впроваджено на більш ніж 40 заводах добавки в лужні електроліти цинкування, що дозволило удосконалити процеси електролітичного цинкування сталевих виробів складного профілю. Він є співавтором шести винаходів, присвячених проблемам космічної галузі та медицини.

Серед наукових праць: «Ультразвук в аналитической химии. Теория и практика» (2001); «Анализ поваренной соли и рассолов» (1994); «Сучасна аналітична хімія»: збірник задач, тестів, і запитань з інструментальних (2004), хімічних

(2008) методів аналізу, електроаналітичні методи (2010); «Контроль якості харчових продуктів» (2002, 2006); «Аналітична хімія ґрунтів» (2005); «Хімічні елементи й речовини в організмі людини - в нормі та в патології» (2006); «Методи атомної спектроскопії: атомно-абсорбційний спектральний аналіз» (2002); «Медична та біоорганічна хімія» (2007); «Аналитическая химия полиэлектролитов и их применение в анализе» (2012), «Хімічні методи аналізу. Теорія та практика» (2013) та інші. Федір Олександрович – співавтор першого в Україні збірника тестів з хімії для абітурієнтів (1993, 2000р.).

Наукову роботу Ф.О. Чмиленко успішно поєднував з плідною педагогічною діяльністю, велику увагу приділяв науковому зростанню талановитих студентів, організовував екскурсії до інших навчальних закладів, наукових інститутів,

займався підготовкою наукових конференцій. Усе це сприяло бажанню студентів по-справжньому долучитися до науково-дослідницької роботи. Підтвердженням тому є видані у фахових журналах понад 70 статей та 5 винаходів у співавторстві зі студентами.

Ф.О. Чмиленко був «генератором ідей», людиною, що стимулював до роботи і студентів, і колектив кафедри. Він завжди чітко окреслював перспективи наукової роботи, переконував настільки аргументовано, що не погодитися з ним було важко. Разом з тим Федір Олександрович протягом усього життя займався активною громадською діяльністю: брав участь у роботі ради молодих учених, очолював профбюро факультету, був депутатом Жовтневої ради в м. Дніпропетровськ, де очолював комітет з освіти та науки.